

(1) ההכנסה מדיבידנד שולמה על ידי החברה מחלקת הדיבידנד והתקבלה בידי מקבלה בתקופה שמיום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) עד יום י' בתשרי התשע"ח (30 בספטמבר 2017);

(2) בכל אחת משנות המס 2017 עד 2019, הסכום הכולל של הכנסת עבודה, דמי ניהול, הפרשי הצמדה או ריבית ותשלומים אחרים ששולמו למקבל ההכנסה מדיבידנד על ידי החברה מחלקת הדיבידנד, במישרין או בעקיפין, בהפחתת ההכנסה מדיבידנד שחויבה במס לפי סעיף זה, לא פחת מממוצע סכום התשלומים כאמור ששולמו לו על ידי החברה האמורה, במישרין או בעקיפין, בשנות המס 2015 ו-2016.

(ב) הוראות סעיף 92(א)(4)(ב) לפקודה לא יחולו על דיבידנד שחלות עליו הוראות סעיף קטן (א).

סימן ג': מיסוי חברי קיבוץ

98. בפקודת מס הכנסה⁹⁶ (בסימן זה – הפקודה) –

(1) לפני סעיף 54, בכותרת סימן א', בסופה יבוא "שיתופיים או מתחדשים";

(2) בסעיף 54, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) בסימן זה –

"חבר" – לענין קיבוץ שיתופי – יחיד, שעל פי תקנון הקיבוץ חלו לגביו חובות וזכויות חבר קיבוץ, בגמר שנת המס, לרבות מועמד לחברות, ולענין קיבוץ מתחדש – יחיד כאמור שמלאו לו 21 שנים, למעט חבר בעצמאות כלכלית, כמשמעותו בתקנה 10 לתקנות ערבות הדדית; "קיבוץ מתחדש" – אחד מאלה:

(1) אגודה שסוגה כ"קיבוץ מתחדש" בהתאם לתקנות סוגי אגודות שיתופיות, ויראו אגודה כאמור כקיבוץ מתחדש החל משנת המס שבמרביתה היא סוגה כאמור או שבמרביתה היתה בתוקף הוראה בתקנונה באחד מהעניינים המפורטים בתקנה 2(5)(ב) לתקנות סוגי אגודות שיתופיות, לפי המוקדם;

(2) קיבוץ שיתופי אשר הגיש למנהל בקשה, לפני שנת המס, שיחולו עליו הוראות החלות לפי סימן זה על קיבוץ מתחדש; הגיש קיבוץ שיתופי בקשה כאמור, לא יהיה רשאי לחזור בו ממנה;

"קיבוץ שיתופי" – אגודה שסוגה כ"קיבוץ שיתופי" בהתאם לתקנות סוגי אגודות שיתופיות, למעט אגודה כאמור שהתקיים לגביה האמור בפסקה (2) להגדרה "קיבוץ מתחדש";

"תקנות סוגי אגודות שיתופיות" – תקנות האגודות השיתופיות (סוגי אגודות), התשנ"ו-1995⁹⁷;

"תקנות ערבות הדדית" – תקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש), התשס"ו-2005⁹⁸;

⁹⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ז, עמ' 274.

⁹⁷ ק"ת התשנ"ו, עמ' 246.

⁹⁸ ק"ת התשס"ו, עמ' 190.

(3) במקום סעיף 55 יבוא:

"שומת קיבוץ
שיתופי וחבריו 55. (א) שומתם של קיבוץ שיתופי ושל כל חבריו תיעשה, על אף האמור בפקודה זו, לפי הוראות סימן זה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שומתו של חבר קיבוץ שיתופי על הכנסה שהוא לא העביר לקיבוץ, לא תיעשה לפי הוראות סימן זה, ובשומה כאמור לא יובאו בחשבון שיעורי המס ונקודות הזיכוי אשר הובאו בחשבון בשומתו של הקיבוץ וכן הפסדיו של הקיבוץ";

(4) בסעיף 56, במקום "שנתן קיבוץ" יבוא "שנתן קיבוץ שיתופי";

(5) בסעיף 57 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "המס בקיבוץ שיתופי";

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) קיבוץ שיתופי יגיש דוח כאמור בסעיף 131, באופן מקוון, ובו פירוט הכנסתו";

(6) בסעיף 58, במקום "קיבוץ" יבוא "קיבוץ שיתופי";

(7) בסעיף 58א –

(א) בכותרת השוליים, במקום "לחבר קיבוץ" יבוא "לחבר קיבוץ שיתופי";

(ב) בסעיף קטן (ג), אחרי ההגדרה "חבר קיבוץ" יבוא:

"קיבוץ" – קיבוץ שיתופי";

(8) לפני כותרת סימן ב' בפרק השני בחלק ד' יבוא:

"המס בקיבוץ
מתחדש 60א. (א) בסעיף זה –

"הכנסה חייבת של קיבוץ מתחדש" – הכנסתו החייבת של קיבוץ מתחדש, לרבות כלל ההכנסות החייבות במס אצל יחיד שהופקו על ידי חבר הקיבוץ שאינן מעבודתו במסגרת הקיבוץ, ולרבות חלק ההכנסה הפטור ממס אצל יחיד אשר לא הועבר לחבר הקיבוץ שהפיק הכנסה זו, ויחולו לעניין זה הוראות אלה:

(1) הכנסה שהובאה בחשבון הכנסתו החייבת של הקיבוץ המתחדש וניתנה כתקציב חבר לא תובא בחשבון בשנית בחישוב הכנסתו החייבת של הקיבוץ;

(2) עבודת חבר הקיבוץ המתחדש בעבור חבר אחר באותו קיבוץ לא תיחשב כעבודה במסגרת הקיבוץ;

(3) מההכנסה החייבת של הקיבוץ המתחדש יופחתו ניכויים לקופות גמל, קרנות השתלמות וביטוחי חיים על פי דין;

"טובת הנאה" – לרבות בכסף, בשווה כסף, במוצר או בשירות;

"יתרת הכנסה חייבת של קיבוץ מתחדש" – הכנסה חייבת של קיבוץ מתחדש בניכוי סך כל תקציבי החבר המגולמים;

"תקציב חבר" – סכומים שקיבל חבר קיבוץ מתחדש, או שקיבל קרובו שאינו חבר בשל היותו קרובו, ולרבות כל טובת הנאה החייבת במס על פי דין, שניתנה לו על ידי מעבידו או על ידי הקיבוץ המתחדש, למעט טובת הנאה הניתנת על ידי הקיבוץ לכלל חבריו, וכן למעט סכומים פטורים ממס אצל יחיד אשר התקבלו בגין אותו חבר אצל הקיבוץ; לעניין זה, להכנסה הפטורה ממס שמקורה בנכסי הקיבוץ המתחדש לא ייוחס פטור נוסף אצל חבר בתקציבו;

"תקציב חבר מגולם" – תקציב חבר בתוספת דמי ביטוח לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, ודמי ביטוח בריאות כמשמעותם בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994⁹⁹, שהיה מתחייב בהם החבר בגין רכיבי התקציב המגולם, ובתוספת סכום המס שהיה עליו לשלם כדי שיוותר לו תקציב חבר, כאילו היתה זו הכנסתו היחידה; חישוב תוספת סכום המס, דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח בריאות כאמור ייעשה בהתאם להכנסה שהופקה או נצמחה בידי אותו חבר, ושיעורי המס החלים לגביה.

(ב) (1) שומתם של קיבוץ מתחדש ושל כל חבריו תיעשה, על אף האמור בפקודה זו, לפי הוראות סעיף זה.

(2) על אף האמור בפסקה (1), שומתו של חבר קיבוץ מתחדש על הכנסה שלא דווחה על ידי החבר לקיבוץ, לא תיעשה לפי הוראות סעיף זה, ובשומה זו לא יובאו בחשבון שיעורי המס ונקודות הזיכוי אשר הובאו בחשבון בשומתו של הקיבוץ המתחדש וכן הפסדיו של הקיבוץ.

(3) חבר קיבוץ מתחדש אשר אלמלא היה חבר קיבוץ היה חייב בניהול פנקסי חשבונות לפי סעיף 130 ובהגשת דוח לפי סעיף 131, יהיה חייב בניהול פנקסי חשבונות ובהגשת דוח כאמור באותם סעיפים, ובלבד שחישוב המס ותשלומו בגין תקציב החבר והכנסות שדיווח לקיבוץ המתחדש ייעשו במסגרת שומת הקיבוץ.

⁹⁹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

(4) חבר קיבוץ מתחדש אשר לא דיווח לקיבוץ על מלוא הכנסותיו, יהיה חייב בהגשת דוח לפי סעיף 131 על מלוא הכנסותיו, לרבות החלק המיוחס לו ביתרת הכנסתו החייבת של הקיבוץ המתחדש וחלקו ברווחים החייבים במס בשנת המס על ידי הקיבוץ; לצורך חישוב יתרת החיוב במס יובא בחשבון המס ששולם בגין הכנסת חבר הקיבוץ.

(ג) קיבוץ מתחדש ישלם מס השווה לסך כל המס שחבריו היו חייבים לשלם, אילו הכנסתו החייבת של הקיבוץ היתה מיוחסת לחברי הקיבוץ בהתאם להוראות אלה:

(1) לכל אחד מחברי הקיבוץ המתחדש ייוחס תקציבו המגולם, בהתאם להכנסה שהופקה או נצמחה בידי אותו חבר, ושיעורי המס החלים לגביה;

(2) יתרת הכנסתו החייבת של הקיבוץ המתחדש, לרבות הפסדים, תיוחס לכל אחד מחברי הקיבוץ בחלקים שווים, ויראו לעניין זה כאילו נצמחה או הופקה ההכנסה האמורה אצל כל אחד מהחברים בהתאם למקורות ההכנסה ושיעורי המס החלים לגבי ההכנסה אצל החבר.

(ד) (1) קיבוץ מתחדש יגיש, באופן מקוון, דוח לפי סעיף 131, ויצרף לו הצהרה, בטופס שקבע המנהל, הכוללת את שמותיהם ומענם של חברי הקיבוץ, את החלק לו זכאי כל אחד מהם בהכנסתו החייבת של הקיבוץ המתחדש, על פי מקורות ההכנסה כאמור, ואת שיעור המס המיוחס לכל אחד מהם.

(2) לא כללה הצהרה שהוגשה לפי פסקה (1) את מלוא הפרטים הנדרשים באותה פסקה לגבי חבר פלוני של הקיבוץ המתחדש והמצויים בידיעתו של הקיבוץ, יראו את אותו קיבוץ כמי שחייב בתשלום שיעור המס המרבי לפי סעיפים 121 ו-121ב על חלקו של אותו חבר ביתרת הכנסתו החייבת של הקיבוץ ובתוספת הרווחים החייבים במס ששולמו לחבר באותה שנה; טען הקיבוץ המתחדש כי לא ידע על כך שהצהרה שהגיש לפי פסקה (1) לא כללה את מלוא הפרטים הנדרשים – עליו הראיה.

60.ב. (א) בסעיף זה, "הכנסה של חבר קיבוץ מתחדש" – הכנסתו של חבר קיבוץ מתחדש, למעט חלק ההכנסה שמקורו בנכסי הקיבוץ.

שומת קיבוץ
מתחדש ושומת
חבריו לפי החלטת
הקיבוץ

(ב) (1) על אף האמור בסעיף 60א, שומותיהם של קיבוץ מתחדש וחבריו יהיו בהתאם להוראות סעיף זה, ובלבד שהאסיפה הכללית של הקיבוץ המתחדש החליטה כאמור וניתנה הסכמתם בכתב של רוב חברי הקיבוץ.

- (2) הודיע הקיבוץ המתחדש על החלטתו כאמור בפסקה (1) לפקיד השומה, לא יהיה רשאי הקיבוץ לחזור בו מההחלטה.
- (ג) השומה על הכנסתו של חבר קיבוץ מתחדש תהיה שומתו של החבר.
- (ד) תשלומים שקיבוץ מתחדש משלם לחבר הקיבוץ, בשל עבודה או שירות, או בהתאם לתקנות 2 ו-3 לתקנות ערבות הדדית, ייחשבו כהכנסה לפי סעיף 2(2) או (5). לפי העניין, ולעניין סעיף 164 יראו את הקיבוץ המתחדש כמי שאחראי לתשלומה של הכנסה כאמור.
- (ה) מהכנסתו החייבת של חבר קיבוץ מתחדש יופחתו סכומים אשר ניתן לגביהם אישור מאת הקיבוץ המתחדש כי החבר שילם אותם לקיבוץ כמקור להספקת צרכים בהתאם לתקנות 2 ו-3 לתקנות ערבות הדדית, ובלבד שהחבר דרש זאת בדוח שהגיש לפקיד השומה לפי סעיף 131 או 160, לפי העניין, ושהקיבוץ נהג בכספים בהתאם לכללים שקבע לעניין זה המנהל; חבר קיבוץ מתחדש הפטור מהגשת דוח לפי סעיף 131 רשאי, על פי בקשתו, לדרוש הפחתת סכומים כאמור בסעיף קטן זה באמצעות דוח שהקיבוץ יגיש לפקיד השומה; סכומים שהופחתו מהכנסת החבר בהתאם לסעיף קטן זה, יראו אותם כהכנסת הקיבוץ המתחדש.
- (1) (1) קיבוץ מתחדש יגיש, באופן מקוון, דוח לפי סעיף 131, על הכנסה שמקורה בנכסיו, ויצרף לו הצהרה, בטופס שקבע המנהל, הכוללת את שמותיהם ומענם של חברי הקיבוץ, את החלק לו זכאי כל אחד מהם בהכנסת הקיבוץ, על פי מקורות ההכנסה כאמור, ואת שיעור המס המיוחס לכל אחד מהם.
- (2) לא כללה הצהרה שהוגשה לפי פסקה (1) את מלוא הפרטים הנדרשים באותה פסקה לגבי חבר פלוני של הקיבוץ המתחדש, יראו את אותו קיבוץ כמי שחייב בתשלום שיעור המס המרבי לפי סעיפים 121 ו-121ב על הכנסתו מנכסי הקיבוץ.
- (ז) קביעת שיעור המס על הכנסה שמקורה בנכסי הקיבוץ המתחדש כאמור בסעיף קטן (ו), תיעשה בהתחשב בהוראות הפרק השלישי לחלק ד', ולעניין זה יובאו בחשבון הכנסתו של חבר הקיבוץ המתחדש כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) וחלק הכנסת הקיבוץ המיוחס לחבר, וכן פטורים וזיכויים אישיים שלהם זכאי חבר הקיבוץ, ובלבד שלא הובאו בחשבון בשומתו של חבר הקיבוץ על הכנסתו; מקורות הפקת הכנסת הקיבוץ כאמור בסעיף קטן זה ייחוסו באופן יחסי לכל אחד מחבריו.

(ח) התברר כי המס על חלק מהכנסות הקיבוץ המתחדש מנכסיו שיוחס לחבר פלוני של הקיבוץ לא תאם את נתוני האמת לגבי הכנסתו, תתוקן שומתו של אותו חבר בהתאם;

(9) בסעיף 61 –

(א) האמור בו יסומן "א)", ובו, אחרי "הנהוגות בקיבוץ" יבוא "שיתופי או בקיבוץ מתחדש, לפי העניין";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) המנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, להורות, כי הוראות סימן א' לעניין קיבוץ שיתופי יופעלו לגבי שומתו של קיבוץ עירוני ושל חבריו, אם הוכח להנחת דעתו שדרכי הנהלת העסקים בקיבוץ העירוני דומות באופיין לאלה הנהוגות בקיבוץ שיתופי; לעניין זה, "קיבוץ עירוני" – אגודה שסווגה כ"קיבוץ עירוני" בהתאם לתקנות האגודות השיתופיות (סוגי אגודות), התשנ"ו-1995."

99. בפקודת האגודות השיתופיות¹⁰⁰, בסעיף 65(1), בסופו יבוא "ואולם התקנת תקנות לקביעת סוגי האגודות שעליהן חלות הוראות הפרק השני בחלק ד' לפקודת מס הכנסה, לעניין הוראות סעיף 7 לפקודה זו, טעונה הסכמת שר האוצר".

תיקון פקודת האגודות השיתופיות – מס' 9

100. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹⁰¹ (בסימן זה – חוק הביטוח הלאומי) –

תיקון חוק הביטוח הלאומי – מס' 186

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי ההגדרה "דמי הסתגלות מיוחדים" יבוא:

"חבר קיבוץ מתחדש" – חבר קיבוץ מתחדש כמשמעותו בסעיף 54 לפקודת מס הכנסה;

(ב) אחרי ההגדרה "פקודת פשיטת הרגל" יבוא:

"קיבוץ מתחדש" – כהגדרתו בסעיף 54 לפקודת מס הכנסה;

"קיבוץ שיתופי" – כהגדרתו בסעיף 54 לפקודת מס הכנסה, לרבות מושב שיתופי או קיבוץ עירוני כהגדרתו בסעיף 61 לאותה פקודה שניתנה לגבי שומתו הוראה לפי אותו סעיף;

(2) בסעיף 3, בכל מקום, המילים "או מושב" – יימחקו;

(3) אחרי סעיף 3 יבוא:

"קיבוץ מתחדש 3א. (א) לעניין חוק זה רואים חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ מתחדש, העובד במפעל האגודה או מטעמה, כעובד, ואת האגודה כמעסיקו.

(ב) לעניין חוק זה רואים חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ מתחדש, שאינו עובד במפעל האגודה או מטעמה, כעובד או כעובד עצמאי או כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, לפי העניין.

¹⁰⁰ חוקי א"י, כרך א', עמ' 336, (א) 360; ס"ח התשע"א, עמ' 683.
¹⁰¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"ז, עמ' 245.

שינוי סיווגו של 33. אגודה שיתופית שהיא קיבוץ שיתופי ובמהלך שנת המס קיבוץ דיווחה למוסד כי שונה סיווגה מקיבוץ שיתופי לקיבוץ מתחדש, או להיפך, יחול השינוי לעניין חוק זה החל משנת המס שלאחר המועד שבו שונה הסיווג;

(4) בסעיף 158, בהגדרה "עובד", במקום "קיבוץ או מושב שיתופי" יבוא "קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש" ואחרי "סעיף 3" יבוא "או 3א(א)";

(5) בסעיף 174 א –

(א) בכותרת השוליים, במקום "אגודה שיתופית" יבוא "קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש";

(ב) אחרי "קיבוץ" יבוא "שיתופי או קיבוץ מתחדש", המילים "או מושב שיתופי" – יימחקו, ואחרי "3" יבוא "או 3א";

(6) בסעיף 185 –

(א) בכותרת השוליים, במקום "אגודה שיתופית" יבוא "קיבוץ שיתופי";

(ב) בסעיף קטן (א), בהגדרה "חבר אגודה שיתופית", המילים "או מושב" – יימחקו;

(7) אחרי סעיף 185 יבוא:

"גמלה לחבר קיבוץ 185א. (א) בסעיף זה – מתחדש

"הכנסה חודשית" – סכום ההכנסה החודשית של חבר קיבוץ

מתחדש כפי שחושב לאחרונה לפי סעיף 344א לפני

מועד מתן צו כאמור בסעיף 182(4);

"חבר קיבוץ מתחדש" – מי שהיה חבר קיבוץ מתחדש ביום

מתן צו כאמור בסעיף 182(4), והתקיים בו האמור בסעיף

3א(א).

(ב) על אף הוראות סעיפים 183 ו-184, הגמלה שתשולם לפי

פרק זה לחבר קיבוץ מתחדש, תהיה סכום הכנסתו החודשית

כפול מספר השנים שבהן היה חבר, ועד הסכום המרבי של

הסכום הבסיסי כפול עשר, ובכפוף להוראות סעיף 189(ב).

(ג) הוראות פרק זה, למעט סעיפים 183 ו-184, יחולו על חבר

קיבוץ מתחדש, בשינויים המחויבים.

(8) בסעיף 238, בהגדרה "עקרת בית", בסופה יבוא "ובכלל זה אישה כאמור שהיא

חברת קיבוץ מתחדש";

(9) בסעיף 306 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "תשלום לקיבוץ שיתופי או לקיבוץ מתחדש";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "חבר קיבוץ או חבר מושב שיתופי" יבוא "חבר קיבוץ

שיתופי או קיבוץ מתחדש" ובמקום "הקיבוץ או המושב השיתופי" יבוא "הקיבוץ

השיתופי או הקיבוץ המתחדש";

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "בקיבוץ או במושב השיתופי" יבוא "בקיבוץ השיתופי

או בקיבוץ המתחדש" ובמקום "הקיבוץ או המושב השיתופי" יבוא "הקיבוץ

השיתופי או הקיבוץ המתחדש";

(10) בסעיף 342, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה1) חבר קיבוץ מתחדש שמתקיים בו האמור בסעיף 3א(א), ונוסף על כך הוא עובד כאמור בסעיף 3א(ב), יחולו על הקיבוץ המתחדש הוראות לפי סעיף קטן (ה)3, בשינויים המחויבים, והקיבוץ המתחדש ישלם בעד החבר דמי ביטוח בסכום השווה להפרש שבין דמי הביטוח המתואמים ובין הסכום הכולל של דמי הביטוח שנוכו בעד שכרו של החבר המשתלם בידי מעסיקו האחר בעד אותו חודש";

(11) בסעיף 344 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) אם הוא חבר קיבוץ שיתופי כאמור בסעיף 3, יראו כהכנסתו החודשית את צירופם של כל אלה:

(א) שווי השירותים שנותן קיבוץ שיתופי מכוח החברות בו לחבריו ולמי שהחברים היו זכאים בעדם בשנה השוטפת לנקודת זיכוי לפי סעיף 37 לפקודת מס הכנסה או לנקודות קצבה לפי סעיף 40 לאותה פקודה, כשהוא מחולק במספר כלל החברים בקיבוץ השיתופי בסוף אותה שנה; בפסקה זו –

"טובת הנאה" – לרבות בריכה, חדר אוכל, ארוחות, מכבסה, גן ילדים, לימודים, חוגים, רכב, ארנונה, טלפון נייד ונייד;

"שווי דיור" – שווי של 7.5% אחוזים מהסכום כאמור בפסקה (3) להגדרה הסכום הבסיסי, בכל אחד מחודשי השנה בעד כל חבר בקיבוץ השיתופי, כפול מספר חברי הקיבוץ השיתופי בסוף אותה שנה;

"שווי שירותים" – שווי הדיור, ועלותן לקיבוץ של אספקת המחיה וטובות הנאה אחרות, שהקיבוץ סיפק אותן או שילם בעדן, לחבריו, אף אם מקורן בסכומים פטורים ממס לפי הוראות פקודת מס הכנסה או בסכומים פטורים מדמי ביטוח;

(ב) פחת ציוד צרכני מחולק במספר כלל החברים בקיבוץ השיתופי בסוף אותה שנה; בפסקה זו, "פחת ציוד צרכני" – 90% מהוצאות הפחת על נכסי הקיבוץ השיתופי, הנמצאים, במישרין או בעקיפין, בבעלותו של הקיבוץ השיתופי, או בבעלות משותפת של חבריו, ואשר לא משמשים לצורכי ייצור הכנסה, ואם נעשה בהם שימוש מעורב – הוצאות הפחת על החלק שאינו משמש לייצור הכנסה, והכול למעט נכסים כאמור שייעודם למגורים בלבד;

(ג) סכום שאילו חבר הקיבוץ השיתופי היה עובד אצל מעסיק, המעסיק היה מנכה בשנה השוטפת מהכנסת העבודה שלו לזכות קופת גמל כמשמעותה בסעיף 180, ולעניין זה תהיה הכנסת העבודה הסכום המתקבל לפי פסקת משנה (א) בתוספת סכום הניכוי כאמור;

(ד) סכום שאילו חבר הקיבוץ השיתופי היה עובד אצל מעסיק, המעסיק היה מנכה בשנה השוטפת מהכנסת העבודה שלו לפי דיני מס הכנסה, ולעניין זה תהיה הכנסת העבודה הסכום המתקבל מצירוף הסכומים לפי פסקאות משנה (א) עד (ג), בתוספת סכום הניכוי כאמור";

(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין הכנסתו של חבר קיבוץ שיתופי ואופן חישובה:"

(12) אחרי סעיף 344 יבוא:

344 א. (א) חבר קיבוץ מתחדש שמתקיים בו האמור בסעיף 3א(א) יראו את תקציב החבר המגולם שלו כהכנסתו החודשית של חבר קיבוץ מתחדש

עובד ויחולו לגביה ההוראות החלות על הכנסת עובד, ואולם לא יראו כהכנסה כאמור סכומים שקיבל החבר מתוך יתרת רווחי הקיבוץ, ולגבי סכומים אלה יחולו הוראות סעיף קטן (ד); שיעור דמי הביטוח של חבר קיבוץ מתחדש כאמור יהיה כאמור בסעיף 337(א)(1), למעט השיעור הנקוב בפרט 6 בלוח י'.

(ב) חבר קיבוץ מתחדש שמתקיים בו האמור בסעיף 3א(ב) יראו כהכנסתו לעניין דמי ביטוח את ההכנסה שהתקבלה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, בהתאם למעמדו כעובד, כעובד עצמאי או כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, לפי העניין.

(ג) חבר קיבוץ מתחדש שמשולם לו תשלום מכוח תקנה 2 או 3 לתקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש), התשס"ו-2005¹⁰², יראו תשלום כאמור כהכנסה מהמקורות הקבועים בסעיף 2(5) לפקודת מס הכנסה; שיעורי דמי הביטוח יהיו כקבוע בטור ד' שבלוח י' לעניין ניכוי משכר עובד, למעט השיעור הנקוב בפרט 6 בטור האמור.

(ד) נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), לחבר קיבוץ מתחדש שחלות לגביו הוראות אותם סעיפים קטנים, כולן או מקצתן, והוא עובד או עובד עצמאי או שחלות עליו הוראות סעיף 3א(א), תיחס הכנסה שנתית בסכום חלקו ביתרת רווחי הקיבוץ המשולמת, ויראו אותה כהכנסה מהמקורות המנויים בסעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה, ויחולו על הכנסה זו הוראות סעיף 345.

(ה) נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), לחבר קיבוץ מתחדש שחלות לגביו הוראות אותם סעיפים קטנים, כולן או מקצתן, הוא אינו עובד ואינו עובד עצמאי, ולא חלות עליו הוראות סעיף 3א(א), תיחס הכנסה שנתית בסכום חלקו ביתרת רווחי הקיבוץ המשולמת, ויראו אותה כהכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה מעבודה כעובד או כעובד עצמאי.

(ו) נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ה), לחבר קיבוץ מתחדש שחלות לגביו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), כולן או מקצתן, תיחס הכנסה שנתית בסכום השווה ליתרת רווחי הקיבוץ שלא שולמה, כשהיא מחולקת במספר חברי הקיבוץ המתחדש, ויראו אותה כהכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה מעבודה כעובד

¹⁰² ק"ת התשס"ו, עמ' 190.

או כעובד עצמאי; הכנסה לפי סעיף קטן זה, לא תובא בחשבון לעניין מבחני הכנסה לפי פרקים ה', ז', ט', י' ו-י"א, לפי סעיפים 310 (ג) ו-387, ולפי הסכם שנערך לפי הוראות סעיף 9.

(ז) על חבר קיבוץ מתחדש שאינו עובד ואינו עובד עצמאי יחולו הוראות סעיף 348.

(ח) בסעיף זה –

“טובת הנאה” – לרבות בכסף, בשווה כסף, במוצר או בשירות; “יתרת רווחי הקיבוץ” – ההכנסה החייבת של קיבוץ מתחדש, כהגדרתה בסעיף 60א(א) לפקודת מס הכנסה, בשנת מס, בניכוי סך הכנסות חברי הקיבוץ המתחדש ששולמו בגין דמי ביטוח, ובניכוי ההכנסות הפטורות מתשלום דמי ביטוח לפי הוראות חוק זה;

“יתרת רווחי הקיבוץ המשולמת” – הסכום מתוך יתרת רווחי הקיבוץ ששולם בפועל לחברי הקיבוץ בשנת המס; “יתרת רווחי הקיבוץ שלא שולמה” – יתרת רווחי הקיבוץ בניכוי יתרת רווחי הקיבוץ המשולמת;

“תקציב חבר” – סכומים שקיבל חבר קיבוץ מתחדש או שקיבל קרובו שאינו חבר בשל היותו קרוב, בחודש, בעד עבודתו, ולרבות כל טובת הנאה החייבת במס על פי דין, שניתנה לו על ידי הקיבוץ, למעט טובת הנאה הניתנת על ידי הקיבוץ לכלל חבריו;

“תקציב חבר מגולם” – תקציב חבר בתוספת דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות כמשמעותם בחוק ביטוח בריאות, שהיתה חובה לשלם בעד החבר בשל תקציב החבר ובתוספת סכום המס שהיה עליו לשלם כדי שיוותר לו תקציב חבר, אילו היתה זו הכנסתו היחידה; חישוב תוספת סכום המס, דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות כאמור ייעשה בהתאם להכנסה שהופקה או נצמחה בידי אותו חבר, ושיעורי המס החלים לגביה.”;

(13) אחרי סעיף 355 יבוא:

“חובת דיווח וייחוס תשלומים בקיבוץ מתחדש”
(א) 355א. קיבוץ מתחדש יגיש, במועד תשלום דמי הביטוח בעד חבריו, דין וחשבון באופן מקוון כפי שיורה המוסד, בדבר ההכנסה של כל אחד מחבריו בתקופת התשלום שלגביה מוגש הדין וחשבון.

(ב) הוראות סעיפים 355(א) ו-1(ב) יחולו על קיבוץ מתחדש, בשינויים המחויבים.”;

(14) בסעיף 357, במקום ו-355(א)1, (א)2 או ו-355(א)1(ב) יבוא “355(א)1”, (א)2 או ו-355(א)1”;

(15) בסעיף 384 א –

(א) בסעיף קטן (א)1, אחרי “בסעיף קטן (א)” יבוא “או (ד)” ואחרי “באותו סעיף” יבוא “קטן”;

(ב) בסעיף קטן (ג), אחרי "בסעיף קטן (א)" יבוא "ו-(ד)";

(ג) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) בלי לפגוע בהוראות סעיף 384 ועל אף האמור בכל דין, רשות המסים בישראל תעביר לעובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך, מידע כמפורט להלן, לצורך קביעת חיובו של אדם בדמי ביטוח או לצורך קביעת זכאותו של אדם לגמלה שמשלם המוסד, שהזכאות לה, שיעורה או אופן חישובה תלויים בהכנסתו:

(1) הכנסותיו של חבר קיבוץ מתחדש כפי שדווחו לרשות המסים בישראל על ידו או על ידי מעסיקו, לרבות על ידי הקיבוץ המתחדש, לפי העניין;

(2) מידע בדבר שומות שנערכו לקיבוץ המתחדש בידי רשות המסים בישראל."

101. (א) תחילתו של סעיף 100 ביום ז' בתמוז התשע"ז (1 ביולי 2017).

סימן ג' – תחילה, תחולה והוראות מעבר

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתם של ההגדרה "קיבוץ שיתופי" שבסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי ושל סעיף 344(א)(1) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחם בסעיף 100 לחוק זה, ביום תחילתו של חוק זה; ואולם עד יום ו' בתמוז התשע"ז (30 ביוני 2017), יחולו על קיבוץ שאינו קיבוץ שיתופי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 100 לחוק זה, הוראות סעיף 344(א)(1) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 100 לחוק זה, כאילו היה קיבוץ שיתופי כאמור.

(ג) חבר קיבוץ מתחדש שהגיע לגיל פרישה והיה זכאי במועד האמור בסעיף קטן (א) לגמלאות לפי פרקים י" או י"א לחוק הביטוח הלאומי, לא יחדל להיות זכאי להן רק בשל שינוי חישוב הכנסתו לפי סעיף 100.

102. המוסד לביטוח לאומי ידווח לוועדת העבודה והבריאות של הכנסת עד יום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020) על השינוי בדמי הביטוח שגבה מאגודות שיתופיות שהן קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש בעד חבריהן לעומת דמי הביטוח שגבה כאמור ערב יום תחילתו של חוק זה.

דיווח לכנסת – הוראת שעה

פרק ט': ביטוח לאומי

103. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹⁰³ (בפרק זה – חוק הביטוח הלאומי) –

תיקון חוק הביטוח הלאומי – מס' 187

(1) בסעיף 32(א), במקום הקטע החל במילים "סכום השווה" עד המילה "אחוזים" יבוא "סכום השווה ל-51.42 אחוזים";

(2) בסעיף 195 –

(א) ההגדרה "בעל ליקוי חמור" – תימחק;

(ב) ההגדרה "זכאי במשך תקופה ממושכת" – תימחק;

(ג) בהגדרה "נכה", בפסקה (3), במקום הקטע החל במילים "המפורט להלן" ועד המילים "45% מהשכר הממוצע" יבוא "60% מהשכר הממוצע לתקופה של 90 ימים רצופים לפחות מהתאריך הקובע";

(3) בסעיף 196 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילה "הקובע" יבוא "הקובע";

¹⁰³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"ז, עמ' 287.